

Zadanie 2.4. Opracowanie i ocena metod ograniczania ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin

Cel i uzasadnienie zadania

Zrównoważone stosowanie środków ochrony roślin jest jednym z priorytetów polityki ekologicznej w Polsce, jak i w ramach Unii Europejskiej. Dlatego też państwa członkowskie Unii Europejskiej są zobowiązane do wdrożenia postanowień art. 5-15 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów, dotyczących między innymi:

- 1) zapewnienia nadzoru nad stanem technicznym sprzętu do stosowania środków ochrony roślin, będącego w użytkowaniu;
- 2) ochrony środowiska wodnego i wody pitnej przed skażeniem środkami ochrony roślin;
- 3) monitorowania ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów w art. 11 zobowiązuje państwa członkowskie Unii Europejskiej do ochrony środowiska wodnego i zasobów wody pitnej przed skażeniem pestycydami, wymieniając środki, jakie należy w tym celu podjąć. Pierwszeństwo wśród nich jest przyznawane najefektywniejszym technikom, takim jak użycie urządzeń antyznoszeniowych („Technik Ograniczających Znoszenie” - TOZ) oraz stosowanie stref buforowych o odpowiedniej powierzchni z myślą o ochronie obszarów i obiektów niebędących celem zabiegu. Standardowa szerokość strefy buforowej, określona na podstawie oceny środka ochrony roślin, jest podawana w etykiecie tego środka. Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin upoważnia ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia, w drodze rozporządzenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska, warunków stosowania środków ochrony roślin w odległości mniejszej niż szerokość stref buforowych wskazanych w etykietach tych środków od zbiorników i cieków wodnych, z uwzględnieniem stopnia ograniczania znoszenia środka ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu przez wykorzystywany w trakcie zabiegu sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin. Wydanie rozporządzenia pozwoli na ograniczenie szerokości stref ochronnych przy spełnieniu określonych warunków.

Szerokość strefy buforowej będzie mogła zostać ograniczona, np. dzięki zastosowaniu odpowiedniej TOZ, np. sprzętu do stosowania środków ochrony roślin ograniczającego ryzyko zniesienia środka ochrony roślin poza obszar zabiegu. Określenie takich warunków w ramach realizacji tego zadania będzie oddziaływać zachęcająco na użytkowników środków ochrony roślin do wdrażania rozwiązań technicznych przyjaznych środowisku. Ponieważ obecnie nie jest oceniany stopień ograniczania znoszenia cieczy użytkowej na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu przez poszczególne rodzaje sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin, wyniki uzyskane w trakcie realizacji zadania pozwolą na określenie sposobu wykonywania takich ocen, co w rezultacie ułatwi osiągnięcie celów określonych w art. 11 ust. 2 lit. b i c dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów, dotyczących przyznawania pierwszeństwa najefektywniejszym technikom stosowania środków ochrony roślin, takim jak używanie urządzeń antyznoszeniowych i stosowaniu odpowiednich stref buforowych.

W ramach zadania zostaną opracowane metodyki badań sprzętu przeznaczonego do aplikacji środków ochrony roślin w szerszym zakresie niż dotychczas, co wiąże się z nowymi wymaganiami

dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów.

Sposób realizacji tych zadań przez Polskę został ujęty w Krajowym Planie Działania na rzecz ograniczania ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin na lata 2013-2017.

Celem zadania, które przyczyni się także do wykonania celu głównego Krajowego Planu Działania, jest:

- 1) określenie zasad ograniczania szerokości stref buforowych wokół cieków i zbiorników wodnych w zależności od zastosowanej TOZ, w tym oceniony zostanie stopień ograniczenia znoszenia środków ochrony roślin przez poszczególne TOZ;
- 2) aktualizacja i doskonalenie metod badań sprawności technicznej sprzętu do stosowania środków ochrony roślin, zgodnie z przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów.